

Önyargı ve Ayrımcılık Kuramları

Bilişsel Yaklaşımlar

Önyargı ve ayrımcılığa bilişsel yaklaşımlar

- Önyargı ve ayrımcılığın temelinde, çevremizdeki karmaşık dünyayı yalınlaştırma gereksinimi yatıyor olabilir mi?

Gruplara ayırma

- Algısal olarak gruplara ayırma eğilimi
- Diğer insanları neye göre gruplara ayırırız?
 - Çarpıcılık-bağlamdan bağlama değişebilir
- Genel gruplama ve alt gruplama

Gruplara ayırma

- Gruplara ayırmada kullanılan kriterlerin kùltùrlere göre farklılaşması ve keyfilik
 - Amerika'da deri rengi, Afrika'da kabile, Eski Yugoslavya'da dini farklılıklar gibi.

Katagori temelli bilgi işleme

- Yalınlaştırılmış bilgilerin çabuk, bilinçsiz ve otomatik bir biçimde işlenmesi
- Katagori temelli bilgi işlemenin kolay olması ve çaba gerektirmemesi
- Katagori temelli bilgi işlemenin istemsiz ve niyetlenilmeden gerçekleşmesi

Katagori temelli bilgi işleme

- Ulaşılabilirlik
- Etiketleme ya da damgalama
- Olağanlık etkisi
- Belirsiz durumların katagori temelli bilgi işlemeyi kolaylaştırması

Kategori temelli bilgi işleme

Avantajlar

- İşlemek zorunda olunan bilgi miktarının azalması
- Dünyayı algılamada kolaylık sağlaması
- Anımsamayı kolaylaştırması
- Var olan bilgiyi zenginleştirme ve verilen bilginin ötesine geçebilme fırsatı sunması

Kategori temelli bilgi işleme

Dezavantajlar

- Önyargıları beslemeye izin veren aşırı derecede yalın kalıpyargılar
- Aynı özelliklerin, uymasalar dahi, bir grubun bütün üyelerine yüklenmesi
- Kategori temelli bilgi işlemenin yanlış anılar üretebilmesi

Sorular ve tartiřma

- Önyargı ve ayrımcılıkla ilgili bilişsel yaklaşımla ilgili sorular